

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1187/18-E

Název	Mateřská škola Pardubice-Dubina, Erno Košťála 991
Sídlo	Erno Košťála, 530 12 Pardubice
E-mail	mseko@tiscali.cz
IČ	60159197
Identifikátor	600095525
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Miloslava Korfová
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	Erno Košťála, 530 12 Pardubice
Termín inspekční činnosti	1., 3. a 4. 10. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Pardubice-Dubina, Erno Košťála 991 (dále škola) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Její provoz je celodenní od 6:30 do 16:30 hodin. Škola v době inspekční činnosti vykazovala 150 dětí, což byl maximálně možný počet. Děti jsou rozděleny do šesti tříd podle věku (od nejmladších po nejstarší), třídy jsou tak převážně věkově homogenní, ojediněle částečně smíšené. Z celkového počtu bylo 55 dětí v povinném předškolním vzdělávání, z toho osm mělo odklad povinné školní docházky o jeden rok. Ve škole se vzdělávalo také jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami a sedm dětí s odlišným mateřským jazykem.

Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Vyprávění starého stromu“ (dále ŠVP PV), který s doplňujícími školními projekty výrazně podporuje environmentální výchovu. Důkazem je i to, že škola je mj. držitelem certifikátu „Ekologická škola Pardubického kraje 3. stupně“.

Díličí informace o činnosti školy může veřejnost získat na internetových stránkách www.msekoskola.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci sedmým rokem, předpoklady pro její výkon splňuje. Svým jednáním a vystupováním vytváří ve škole vstřícnou atmosféru. Její styl řízení včetně nastavených pravidel a mechanismů k organizování činnosti je vzhledem k typu a velikosti školy funkční, rovněž i delegování dílčích kompetencí na zástupkyni. Prostřednictvím pravidelných jednání pedagogické rady jsou řešeny záležitosti organizační a pedagogické, i když tato problematika je častěji předmětem operativních diskuzí na třídní úrovni, případně operativních porad. Zpětná vazba k průběhu vzdělávání spolu s metodickými doporučeními je učitelkám poskytována prostřednictvím hospitací realizovaných ředitelkou. Ke zkvalitnění působení školy směřuje rovněž nově zpracovaná koncepce rozvoje a stanovení oblastí vzdělávání a jeho podmínek, ve kterých je žádoucí zlepšení, což koresponduje se zjištěním České školní inspekce. Přesto efektivitu dílčích hodnotících procesů snižují ne vždy zcela zřejmá kritéria posouzení daného stavu (např. závěrečná hodnocení na třídní úrovni).

Personální obsazení školy umožňuje efektivní naplňování cílů ŠVP PV. Pedagogický sbor je v současné době plně odborně kvalifikovaný a téměř stabilizovaný. Vzdělávání zajišťuje spolu s ředitelkou ještě 11 učitelek s převážně mnoholetými vzdělávacími zkušenostmi. Všechny mají plný pracovní úvazek, což umožňuje efektivnější zajištění vzdělávání dětí v každé třídě. V této oblasti je od minulé inspekční činnosti zaznamenán příznivý posun. Kolektiv doplňuje asistentka pedagoga, která je nápomocna dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podporován je profesní rozvoj pedagogů formou dalšího vzdělávání. Vychází z potřeb školy i osobního zájmu, přispívá ke zkvalitnění vzdělávání dětí. Učitelky využívají formu samostudia i účasti na seminářích zaměřených na rozvoj pedagogických dovedností a psychologickou problematiku, ředitelka souvisejících zejména s řízením školy. Získané informace si vzájemně předávají. Zatím méně jsou ve škole využívány vzájemné hospitace pro podporu vzájemné výměny informací a sebereflexe.

Realizovaný ŠVP PV splňuje požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a je snadno dostupný všem účastníkům vzdělávání včetně zákonných zástupců.

Dokument je svým přehledným zpracováním, zohledněním reálných podmínek školy včetně cílů směřujících ke zkvalitnění i vymezením základních vzdělávacích záměrů dobrým východiskem pro realizaci předškolního vzdělávání.

Na vzdělávací obsah uvedený v ŠVP PV navazují kromě ekologického projektu „Tonda a Fanda“, se kterým úzce souvisí projekt předčtenářské gramotnosti „Divokraj“, mnohé další, např. se zaměřením na prevenci rizikového chování dětí a bezpečnost v silničním provozu. Vzdělávací nabídka je dále v průběhu školního roku obohacována rovněž řadou poznávacích akcí, výchovně naučných programů, sběrových akcí, pohybových i společensko-kulturních aktivit.

Mnohé akce probíhají na základě kontaktu s dalšími institucemi (např. Ekocentrum PALETA, Hiporehabilitační centrum Apolenka, Policie ČR, hasiči, Domov pro seniory Dubina). Všechny aktivity napomáhají naplňování rozličných vzdělávacích cílů prostřednictvím přímých a nejednou i hlubších prožitků. Součástí vzdělávací nabídky jsou i nadstandardní činnosti a kroužky, které nejsou součástí hlavní vzdělávací nabídky (keramika, předplavecký výcvik, kurzy – in-line brusle a lyžařský, program „Masáže ve školách“). Přes uvedené aktivity je učitelkám při tvorbě třídních vzdělávacích programů ponechán dostatečný prostor k uplatnění vlastní nápaditosti a tvořivosti. V plánování konkrétního učiva bylo patrné požadované propojení všech vzdělávacích oblastí, v menší míře cílené zohlednění individuálních možností a vzdělávacích potřeb jednotlivců.

Škola podporuje naplňování svých záměrů vytvářením podnětného prostředí, které stimuluje děti k rozličným činnostem. Vnitřní prostředí školy je příjemné, upravené a funkčně zařízené. Pozitivně působí i výzdoba dětskými pracemi. Kvalitní hračky a didaktické pomůcky odpovídající věkovému složení tříd, jsou účelně členěny do herních a pracovních zón, které dětem poskytují prostor pro volnou hru i pro uplatnění jejich zájmů, což se příznivě projevilo ve vzdělávacím procesu. Při pobytu venku škola využívá vlastní zahradu, která slouží nejen k rozličným herním a sportovním aktivitám, ale podněcuje i vytváření sounáležitosti s živou i neživou přírodou. Tomu rovněž napomáhají časté vycházky do blízkého lesa.

Materiální podmínky školy umožňují bezproblémově realizovat ŠVP PV. K jejich zkvalitnění významně přispívá zřizovatel školy. Od poslední inspekční činnosti v únoru 2012 např. došlo k obměně krytů na topení, oken a dveří s nainstalováním bezpečnostních zařízení k zamezení vstupu neoprávněných osob. Úpravami prostor vznikla také sborovna s odbornou knihovnou pro pedagogický sbor. Průběžně jsou doplňovány a obnovovány hračky a didaktické pomůcky (mj. interaktivní tabule s příslušenstvím, herní prvky včetně dopadových ploch na školní zahradu).

Celkově finanční prostředky umožňují bezproblémový chod školy. Vedle standardních zdrojů od zřizovatele a ze státního rozpočtu je dalším příjmem úplata za předškolní vzdělávání ve výši 540 Kč měsíčně. Škole se daří získávat i další finanční prostředky, které napomáhají k zajištění kvalitnějších podmínek vzdělávání. Škola v období září 2016 až srpen 2018 využila finance z dotačního programu na personální podporu vzdělávání (chůva, školní asistent) a na sdílení zkušeností pedagogů z jiných mateřských škol. Z prostředků městského obvodu Pardubice III jsou každoročně poskytovány účelové příspěvky na různé akce školy, např. v minulém školním roce na dárky a odměny pro děti odcházející do základní školy. Dále škola obdržela v předcházejících dvou letech finanční prostředky z dotačních programů od statutárního města Pardubice mj. na realizaci ekologických projektů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve škole v průběhu inspekční činnosti panovala zřetelná důvěra mezi dětmi a dospělými, postavená převážně na partnerské komunikaci, kladném přijetí a v případě potřeby i pomoci. Zejména u nejmladších dětí se učitelky zaměřovaly na jejich adaptaci na nové prostředí, na zvládání sebeobsluhy a navazování vzájemných vztahů. Patrné bylo upevňování pravidel chování ve skupině a vedení dětí k vzájemné toleranci a ohleduplnosti. Průběžně se dětem dostávalo ocenění, které podněcovalo jejich pozitivní sebepojetí. V malé míře již docházelo k naznačení dalších možností jejich vývoje, rovněž tak k využívání příležitosti k zařazení vzájemného vrstevnického hodnocení a sebehodnocení k posílení zdravé sebereflexe.

Při možnosti vlastních herních aktivit se dětem dostával značný prostor pro samostatné rozhodování a uplatnění vlastních námětů, což se odrazilo v jejich činorodosti. Využívaly volně přístupné materiální podmínky a podle svého zájmu také připravené didaktické činnosti. Děti se věnovaly především manipulačním a konstruktivním hrám, při kterých uplatňovaly fantazii a manuální zručnost. Při námětových hrách docházelo k přirozenému rozvoji prosociálních vztahů a vzájemné spolupráci. Zejména v jedné třídě starších dětí rovněž učitelka situačně podněcovala samostatné řešení vzniklých problémů různými způsoby.

Děti měly naopak podstatně méně příležitostí ovlivnit svým výběrem obsah řízených činností. Přesto se do nich vlivem vhodné motivace a často i možnosti aktivní účasti převážně zaujatě zapojovaly. Učitelky měly na tyto činnosti příkladně připravené učební pomůcky, což mělo příznivý vliv na plynulost vzdělávacího procesu. K jejich realizaci kromě tradičních metod práce (dovednostně-praktické a slovní) bylo v některých třídách účinně využito i učení hrou a smyslovým vnímáním. Zaznamenáno bylo také zařazení cíleného skupinového kooperativního vzdělávání, přesto využívání této metody je méně časté. Obdobné je to s podporou získávání poznatků na základě vlastního objevování prostřednictvím pokusů a experimentování. To rovněž vyplývá i ze záznamů v třídních knihách. Kvalitu naplňování části stanovených cílů v některých dílčích situacích snižovala zvolená organizace s omezeným respektováním předpokladů jednotlivců, v jiném případě vkládání značného množství různých vzdělávacích podnětů do hlavního dopoledního vzdělávacího bloku před pobytem venku. V těchto situacích vnímavost a soustředění dětí přechodně opadaly.

Vzdělávací nabídka často navazovala na již získané zkušenosti a vědomosti dětí nebo vycházela z jim blízkých situací. Učivo pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky včetně dětí s jejím odkladem směřuje k úspěšnému pokračování na vyšším stupni vzdělávání. Bezproblémovému přechodu do 1. třídy napomáhají i úzké kontakty a společné akce s blízkou základní školou.

Vzdělávací proces výrazně podporoval získávání poznatků o přírodě a jejich proměnách včetně utváření povědomí o ochraně životního prostředí. Kromě toho docházelo intuitivně i cíleně k rozvoji paměti, předmatematických schopností a předčtenářských dovedností. Pro posílení správné výslovnosti dětí jsou průběžně zařazovány kolektivní jazykové chvilky v podobě artikulačních a dechových cvičení. Při hudebních činnostech bylo patrné nejen směřování ke zvládání základních vokálních i instrumentálních dovedností, ale i podněcování radosti z hudby.

Učitelky vedou děti rovněž k utváření základů zdravého životního stylu. K němu přispíval i funkční pitný režim a upevněné hygienické návyky. Zvyšování fyzické i psychické kondice podporoval dostatečně dlouhý pobyt dětí venku, zařazování zdravotně preventivního cvičení

a nabídka různorodých pohybových nebo hudebně-pohybových činností, při kterých děti projevovaly přirozenou radost.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dětí, o čemž svědčí jimi prokázané postupné osvojování praktických dovedností a intelektových schopností. Přiměřeně svému věku a individuálním možnostem děti prezentovaly vlastní zážitky, nápady a znalosti. Svými reakcemi prokázaly značné vědomosti z přírodovědné oblasti. Z jejich vyjadřování byla patrná přiměřeně bohatá slovní zásoba. U některých i starších dětí bylo patrné nedokončené utváření správné výslovnosti všech hlásek. Děti se při činnostech v případě potřeby dokázaly přiměřeně soustředit, pracovat podle pokynů a uplatňovat základní myšlenkové operace. Problémy jim nedělalo vyjadřování se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností. Bez ostychu zpívaly, zacházely s jednoduchými hudebními nástroji a rozlišovaly rytmus. Děti si vybavovaly dřívější poznatky, správně určovaly barvy, porovnávaly detaily a třídily předměty. Zejména starší děti chápaly základní číselné a matematické souvislosti, určovaly první hlásku slova a rozeznaly některá písmena.

Děti mezi sebou i se všemi zaměstnanci přirozeně komunikovaly. K sobě navzájem se chovaly převážně kamarádsky. V případě potřeby se děti dokázaly domluvit na postupu a spolupracovat. V prostředí školy se bezproblémově orientovaly, zvládaly základní pohybové dovednosti, požadované pracovní úkony a manipulaci s běžnými pomůckami. Výsledky výtvarných a pracovních aktivit vypovídají o rozvoji fantazie, jemné motoriky i koordinaci oka a ruky. Přesto některé starší děti ještě nemají zafixovaný správný úchop tužky. Děti své dovednosti a schopnosti prezentují při školou pořádaných kulturně-společenských akcích, čímž dochází nejen k posilování vlastní sebedůvěry, ale i k vytváření pocitu sounáležitosti s obcí a k posilování vlastní sebedůvěry.

Výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány na třídní i na školní úrovni, na základě zjištění jsou přijímány dílčí záměry dalšího zejména kolektivního působení. Kromě toho učitelky sledují vývoj jednotlivců, vedou o nich záznamy, mnohdy ale bez bližšího vymezení vzdělávacích potřeb dítěte. Získané poznatky jsou využívány spíše v aktuálním pedagogickém působení, méně ke stanovení záměrných cílů vedoucích k individualizaci vzdělávání. Ty jsou naopak vymezené (a následně realizované) v individuálním vzdělávacím plánu dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, který je zpracován v souladu s doporučením školského poradenského zařízení. Snaha o minimalizaci možných rizik byla patrná rovněž u dětí s odkladem povinné školní docházky.

Učitelky o průběhu a výsledcích vzdělávání informují zákonné zástupce. Využívají k tomu zejména každodenní osobní kontakt, třídní schůzky a řadu společných akcí, které škola organizuje. V případě potřeby jsou s rodiči řešeny vzdělávací a výchovné potíže, někdy i ve spolupráci s dalšími odborníky.

Závěry

Vývoj školy

- Průběžné zkvalitňování materiálních podmínek vzdělávání zlepšuje prostředí školy a pozitivně ovlivňuje naplňování ŠVP PV,
- aktualizace ŠVP PV v souladu se změnami Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání,

- dosažení plné odborné kvalifikovanosti pedagogického sboru s plnými pracovními úvazky.

Silné stránky

- Pozitivní atmosféra školy přispívá ke zvyšování účinnosti předškolního vzdělávání,
- odborná kvalifikovanost pedagogů a schopnost týmové spolupráce všech zaměstnanců, která má příznivý vliv na průběh vzdělávání dětí,
- výrazná podpora environmentálního vzdělávání včetně vytváření základů odpovědného postoje dítěte k životnímu prostředí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Omezené využívání výsledků pedagogické diagnostiky při plánování a realizaci vzdělávání zohledňujícího individuální potřeby všech dětí ve prospěch individualizace vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat diagnostické aktivity k průběžnému formulování závěrů pro volbu vzdělávacích strategií u všech dětí, cíleně je využívat při plánování vzdělávací nabídky,
- podporovat ve větší míře utváření poznatků prostřednictvím kooperativního učení a herních aktivit spojených s vlastním objevováním rozličných poznatků a zákonitostí,
- využívat častěji vhodné příležitosti k sebereflexi vlastní úspěšnosti a vzájemnému situačnímu hodnocení, které posilují rozvoj osobnosti dítěte,
- uplatňovat vzájemné hospitace učitelů pro předávání pozitivních zkušeností i poskytování kolegiální vzájemné zpětné vazby,
- směřovat důsledně k naplňování záměrů stanovených na základě výsledků hodnotících procesů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli/ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Mateřské školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 991 ze dne 30. 9. 2014
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2018, čj. SpKrÚ 59994/2018
3. Výjimka z počtu dětí v jednotlivých třídách s platností od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019
4. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 1. 8. 2012 do 31. 7. 2018

5. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy od 1. 8. 2018 na období šest let
6. Školní matrika – školní rok 2018/2019
7. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2017
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Vyprávění starého stromu“, čj. MS 042/2017 EK, s platností od 29. 8. 2017 a aktualizací ze dne 29. 8. 2018
9. Koncepce rozvoje školy na období 2018 až 2022
10. Minimální preventivní program s účinností od 31. 8. 2013
11. Třídní knihy – školní roky 2017/2018 a 2018/2019
12. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2018/2019
13. Zápis z jednání pedagogické rady – školní roky 2017/2018 a 2018/2019
14. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2018/2019
15. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
16. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy
17. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-98/13-E, ze dne 31. 1. 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

V Pardubicích 26. 10. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Miloslava Korfová, ředitelka školy

Miloslava Korfová v. r.

V Pardubicích 2. 11. 2018